

مرامنامه ویرگول

اینجا ستونی ست برای تو

به نقد و نظر تو بر هرکدام از مطالب ویرگول در شماره‌ی بعد پرداخته می‌شود

تو مختاری که نامت را در پای یادداشت ذکر کنی

لطفا یادداشت خود را حتما با شماره‌ی ستون که در بالای هر مطلب درج شده است، به صورت مشخص و خوانا یادداشت کن و در صندوق ویرگول بیانداز

۱- اهداف:
- تعریف دانشجو به مثابه یک صنف - بازننگری در مفاهیم ذهنی صنف دانشجو
- انتشار دیدگاه‌های دانشجویان در مورد مسائل دانشگاه، خاصه دانشکده - ایجاد راهی ارتباطی بین گروه‌های مختلف حاضر در دانشکده (دانشجویان، اساتید، کارمندان و هیئت رئیسه‌ی دانشکده)
- انتشار اخبار و رویدادهای دانشکده - انتشار اخبار سایر دانشکده‌های دانشگاه تهران
- اطلاع رسانی در خصوص عملکرد و دستاوردهای شورای صنفی دانشکده - نشر دیدگاه‌های انجمن صنفی در خصوص مسائل مختلف
- ارائه‌ی پیشنهادات و انتقادات به منظور ارتقای سطح علمی و رفاهی دانشکده

- ایجاد پل ارتباطی بین انجمن‌های علمی
۲- خط مشی:

ویرگول تنها نشریه‌ی شورای صنفی نیست، بلکه نشریه‌ی صنف دانشجو است. صنفی که امروز به دلایل و انگیزه‌های گوناگون چندپاره شده است. ویرگول می‌خواهد پایانی باشد بر خطوطی که دانشجویان را از هم جدا کرده است.

ویرگول تأملی است برای درک و فهم پس آن چه پیداست، که نقاط تیره و تار دانشکده و چه بسا دانشگاه را از بین می‌برد. درنگی است برای «همه»‌ی کسانی که در فضای دانشکده زیست می‌کنند.

ویرگول معنای دیگری به پاراگراف می‌دهد.

ویرگول نه تنها سکوت نیست، که خود صداست. صدایی که کم‌تر شنیده شده است.

۳- میثاق نامه‌ی اخلاقی:

- ویرگول اولویت را به منافع «صنف دانشجو» می‌دهد و از جانب‌داری از گروه‌ها، جریان‌ها و افراد دوری می‌کند.

- از جمله اهداف تشکیل این نشریه ایجاد گفتگو بین جریان‌ها و گروه‌های مختلف دانشکده است. بنابراین سعی ویرگول بر آن است تا جایی که مجال باشد، عقاید و دیدگاه‌های گوناگون را (به جز آنها که مغایر با قوانین مندرج در آیین نامه‌ی نشریات دانشجویی و همچنین اصول اخلاقی هستند) منتشر کند.

- مطالبی که به قلم کسی جز اعضای اصلی هیئت تحریریه به چاپ می‌رسد، لزوما منعکس کننده‌ی دیدگاه رسمی شورای صنفی نمی‌باشد و فقط با هدف منعکس کردن دیدگاه افراد و گروه‌های مختلف منتشر می‌شود.

- رعایت اصل بی‌طرفی، به معنای بی‌نظر بودن اعضای تحریریه‌ی ویرگول نیست اما این نشریه خود را ملزم به چاپ دیدگاه‌های مخالف می‌داند.

- ایجاد هرگونه تغییر محتوایی در مطالب ارسالی دانشجویان، از سوی ویرگول ممنوع است، اما اصلاحات ویرایشی بلامانع است.

- ویرگول مسئولیتی در برابر آن چه که اعضای تحریریه درجایی به جز این نشریه (سایر نشریات دانشجویی، صفحات اجتماعی، وبلاگ‌ها و...) منتشر می‌کنند ندارد و این مطالب بازتاب دهنده‌ی رویکرد رسمی ویرگول نیست.

- سعی بر آن است که با بررسی چندباره‌ی هر مطلب، از ارتکاب هرگونه اشتباه جلوگیری شود، اما خطاهای احتمالی در شماره‌های بعد اصلاح می‌گردد.

- ویرگول از چاپ هرگونه مطلب که در آن از کلمات توهین‌آمیز استفاده شده و یا در آن به ادیان، مذاهب، قومیت‌ها و اشخاص حقوقی توهینی صورت گرفته، معذور است.

- در صورت آوردن نام اشخاص حقیقی، نشریه در شماره‌های آتی می‌تواند دفاعیه‌ی فرد را چاپ کند.

ویرگول

شماره اول

صاحب امتیاز: شورای صنفی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران
سردبیر: آرمیتا رضانی
صفحه‌آرا: فرزاد نیک‌آیین

۱

صدایی می‌آید...

آرمیتا رضانی

گوش‌هایمان را که کمی تیز کنیم، آن چه را پیرامونمان در گذر است می‌شنویم. حرف‌هایی را می‌شنویم که همیشه هم، درگوشی نیستند و چه بسیار زمان‌ها که فریاد زده می‌شوند. صداهایی از گوشه و کنار دانشکده، که یادآور اتفاقات گذشته‌اند و یا خبر از آن چه می‌دهند که در آینده انتظارمان را می‌کشد.

در اطرافمان، صداهایی آنقدر بلندند که گوش‌ها را کر می‌کنند. گویی همه محکوم به شنیدن‌شان هستند و در سوی دیگر صداهایی هم هستند که کمتر به گوش می‌رسند و گاهی همان اول کار، در گلوئی گوینده می‌شکنند یا دسته‌ای دیگر که صدای‌شان بیرون می‌آید اما در این همه‌همه به نجوا می‌ماند و برای ماندن و شنیده شدن تقلا می‌کنند. ویرگول می‌خواهد تریبونی باشد برای همه‌ی این صداها.

در تکاپوی گفتن و شنیدن، ویرگول لحظه‌ای درنگ است. سکوتی از سرناچاری نیست، که مکثی است در متن دانشکده. فاصله‌ای است که امکان دوباره خواندن و شنیدن آن چه را که پیش‌تر بر ما رفته می‌دهد. ویرگول توقفی است که امکان نفس تازه کردن می‌دهد و صداهای پس از آن دیگر همه‌همه نیستند. سرمایه‌ی نشریه دانشجویی، دانشجویانند.

ویرگول می‌خواهد صدای همین سرمایه باشد. چرا که باور دارد اولین قدم برای حل مشکلات و بهبود شرایط، طرح مسئله به صورت شفاف است و به همین منظور سعی دارد مسائل را از زوایای مختلف و با کمک همه‌ی ما دانشجویان مطرح کند. در آغاز راه و برای اثبات این ادعا، یک ستون خالی در انتهای هر شماره‌ی خود دارد تا هر زمان که مخاطبانش نظری درباره‌ی آن چه که در ویرگول به چاپ رسیده داشتند،

ویرگول صدای جمعی ماست...

۲

این جا

مصطفی هادی زاده

اول مهر، با هیاهوی مثال‌زدنی و همیشگی اش شناسای عالم و آدم است. با انبوهی از رویاهای زیبایش با لحظه‌هایی که مهم‌ترین مولفه‌شان تازگی‌شان است. بکر لحظه‌هایی که تو را می‌برند. دیده‌ای چقدر دیگران برایت جذاب می‌شوند؟ دیده‌ای همه چیز برایت رنگ می‌بازد؟ مدام دلت می‌خواهد بپرسی: از کجا آمده‌ای؟ چند ساله‌ای؟ وقت داری بنشینیم با هم بگوییم از همه چیز؟ و تو کودکی می‌شوی میان بازی دیگران. طراوت تو، شور تو و غریبه‌گی‌ت همه را به وجد می‌آورد. دیده‌ای سرخی خون زیر پوستشان را؟ مادرانی را می‌مانند که تازه فارغ گشته‌اند. لذت و ولع‌شان برای دیدن تو، امروز، صدچندان گشته است. این فقط گمان آن‌هاست. تصویری است در وجودشان برای داشتن تو و به آغوش کشیدنت. بازی کن. تیریکلت همه از برای آغاز بازی است. همه برای حیرت تو در کارند. دستت رها شده و مانده‌ای در این بازار. بوی دل‌چین تو را مست می‌کند و صدای دنگ مسگر تو را کر رنگ در رنگ برای تو افسون است. صبح است. ولی از هر عصری دل‌انگیزتر است. دیگر برابیم از غربت نخوان. نخوان از چشم‌هایی که تو را می‌برند. تو، خود قصه‌ی خودی رفیق و این‌جا دانشکده‌ای مثل همه‌ی دانشکده‌های دیگر. تو را بی هیچ تمایزی از دیگران به این‌جا پرتاب کرده‌اند. این‌جا، پرتاب. بازی. آغوش هرکدامشان چنگی است بر صورتت. برشی است بر روحم. این که می‌بینی بر صفحه تنها حروف و واژگانی از سر عادت نیست. اینان تمام شادی من در حضور توست. اگر نبود و نبود، دل و دستی نبود. من عادت شکسته‌ام که مدام تلخ به دهن می‌آیم. تو هرچه می‌خواهی بگو. من آلوده‌ام دیگر. سرشارم از این‌جا. شاید بگویند که این‌جا چه است و ما چه ایم و شما چه مفتخرید به «این‌جا» آمدن. اما تو به هیچ بگیر این سخنان را. تو به هیچ بگیر این تیریکلت از سر عادت را. تو به هیچ بگیر بازی‌شان را.

تو قصه‌ی خود را بنویس.

برای من از همه خواندنی‌تر است.

مشارکت دانشجویی، لازمه پویایی فضای دانشکده

فعال چیست؟

مشارکت دانشجویان از جمله لوازم ضروری پویایی فضای دانشکده است. امکانات قانونی متعددی در فضای دانشکده وجود دارد که دانشجویان می‌توانند از بدو ورود، از آن بهره‌مند شوند. گرچه اولویت اصلی و اساسی در فضای دانشگاهی با امور آموزشی و علمی است، اما دانشجویان با مشارکت فعال خود در این فضاها، می‌توانند روحیه‌ی تعامل جمعی خود را افزایش دهند و از ابتدا خود در مدیریت امور دانشگاه سهیم شوند.

کچه صحبتی با دانشجویان جدیدالورود دارید؟

دانشکده علوم اجتماعی پربارترین فضای تخصصی علوم اجتماعی در ایران است که زمینه فعالیت حرفه‌ای را برای دانشجویان فراهم می‌کند. لازم است دانشجویان از بدو ورود به دانشکده، با مشارکت در فضاهای علمی، فرهنگی و سیاسی دانشجویی، از سویی روحیه تعاملی خود با سلاقی گوناگون را به فعلیت رسانند و از سوی دیگر، توان مشارکت و مدیریت در فضای علمی را نیز افزایش دهند. مؤثرترین تجربیات علمی و دانشجویی در دوره کارشناسی شکل می‌گیرد. از این جهت، مشارکت

بیش از آنکه دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها نقش داشته باشند، در شکل دادن به فضای پررونق علمی، فرهنگی و صنفی مؤثرند.

دانشجویان خصوصاً در این دوره از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. همین امر، زمینه برای ارتقای سطح علمی برای حضور بیشتر و پررنگ‌تر در مقاطع تحصیلات عالی را فراهم می‌کند.

به منظور فعال‌تر کردن انجمن‌های علمی و شورای صنفی ایجاد شود. در زمینه فعالیت‌های مذهبی-فرهنگی، نیاز است تا توجه بیشتری به فعالیت‌های قرآنی (به صورت تخصصی) با مشارکت دانشجویان صورت گیرد. در کنار این دو، نیاز است تا بتوان سطح و کیفیت برنامه‌های تشکل‌های سیاسی را نیز حفظ کرد تا نشاط سیاسی در کنار رونق علمی و فرهنگی در فضای دانشکده جریان یابد.

بیش از آنکه دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها نقش داشته باشند، در شکل دادن به فضای پررونق علمی،

از جمله الویت‌های برنامه، فعال‌تر کردن انجمن‌های علمی و شورای صنفی است.

فرهنگی و صنفی مؤثرند. چنین امری با افزایش مشارکت دانشجویان در فضای دانشکده در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی، صنفی و سیاسی میسر است. به لحاظ قانونی، مقدرات زیادی لحاظ شده تا بتوان در محدوده آن، مشارکت دانشجویی را سمت و سو بخشید. بنابراین، لازم است تا دانشجویان بتوانند هرچه بیشتر و متنوع‌تر از چنین امکانات و ظرفیت‌های قانونی بهره‌گیرند و علی‌رغم اختلافات و تنوع سلاقی، در انجمن‌های علمی، شورای صنفی، فعالیت‌های فرهنگی و تشکل‌های سیاسی بهره‌گیرند.

پویایی فضای دانشکده را در گرو چه مسائلی می‌بینید؟ نقش دانشجویان برای داشتن محیطی

دکتر اعتمادی فرد، از آغاز ترم جدید فعالیت خود را به عنوان معاون امور فرهنگی-دانشجویی آغاز کرده‌اند. تلاش برای ایجاد فضایی فعال و پویا در بدنه دانشجویی، از دلایل قبول این سمت توسط ایشان بوده است. آن‌چه که در زیر می‌خوانید، مصاحبه‌ی مکتوب و برگزیده است با دکتر اعتمادی فرد.

مسئولیت معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده چیست؟ هدف شما از قبول این سمت چه بود؟

معاونت دانشجویی و فرهنگی، در کنار دو معاونت دیگر، مسئولیت هماهنگی و پی‌گیری امور صنفی دانشجویان (اعم از: مسائل مربوط به سلف، وام، خوابگاه و...) و مدیریت فضای فرهنگی دانشکده (اعم از: هماهنگی برنامه‌های مربوط به شورای صنفی، انجمن‌های علمی دانشجویی و تشکل‌های سیاسی و...) را عهده‌دار است. هدف از قبول چنین مسئولیتی، ایجاد فضایی فعال و پویا در بدنه دانشجویی به منظور افزایش ظرفیت‌های مربوط به دو بعد وظایف مذکور در خصوص امور صنفی دانشجویی و فرهنگی دانشکده بوده است. چنین فضایی بدون نظارت و مشارکت اساتید دانشکده میسر نیست. از جمله دیگر اهداف، ارتقای کیفی برنامه‌های مربوط به دو بعد مذکور بوده است.

اگر فعالیت‌هایی را که می‌خواهید در دوران معاونت خود انجام دهید الویت‌گذاری کنید، نخستین اقدام مورد نظرتان چه خواهد بود؟ این اقدام چه پیش‌نیازهایی دارد؟

از جمله اولویت‌های برنامه، فعال‌تر کردن انجمن‌های علمی و شورای صنفی است. تشکل‌های سیاسی دانشکده، نسبت به انجمن‌های علمی و شورای صنفی فعالیت بیشتری دارند و نیاز است تا با افزایش مشارکت دانشجویان، زمینه لازم

مقدمه‌ای بر کار فرهنگی برای آشنایی ورودی‌ها

سید کمال فراهانی

نوع تشکل‌های سیاسی، فرهنگی و یا علمی نیز وابسته به علاقه دانشجویان است.

اندیشه دانشجویی و فضای فرهنگی

از مسائل مهم برای فعالان فرهنگی در دانشگاه‌ها تولید اندیشه به جای توزیع اندیشه است. دانشجویان باید از توانمندی خود استفاده کنند و تولید‌کننده اندیشه و گفتمان‌های جدید باشند. از آفت‌های فضاهای فعالیت در دانشگاه، پذیرفتن نقش میزبانی از چهره‌های شناخته شده و قابل اعتماد در جامعه است. اگر بناست در راستای بسط حوزه‌های فرهنگی از چهره‌های شناخته شده استفاده شود، می‌توان با تغییر رویکرد به سراغ آنها رفت و با اتخاذ شیوه‌ای معقول تلاش کرد تا ضمن گفتگویی انتقادی با آنها، روش فعالیت اجتماعی و فرهنگی را آموخت و با دانش بیشتری در جهت نشر افکار و اندیشه‌های دانشجویی حرکت کرد.

کار فرهنگی در دانشگاه را می‌توان با فرم‌های گوناگونی انجام داد اما آن‌چه بیش از آن اهمیت دارد دوری از رویکرد کمیت‌گرا در انجام کارهای فرهنگی است. ارائه کاری با کیفیت بالاتر ارزشی به مراتب بیشتر در پروژه‌های فرهنگی دارد. ایده‌های نو و فرم‌های تازه در فضای دانشگاهی راحت‌تر پذیرفته می‌شوند.

شورای صنفی هم به عنوان یک تشکل دانشجویی در نظر دارد در راستای پویایی فضای فرهنگی دانشکده گام بردارد. بهتر است اینجا به این نکته اشاره کنم که فعالیت‌های شورای صنفی دانشکده علوم اجتماعی مانند شورای صنفی بسیاری از دانشکده‌های دیگر تهران به دلیل ترجیح مسوولان وقت دانشگاه به حالت تعلیق درآمد و نهایتاً بعد از ۳ سال وقفه با تغییر هیأت رئیسه دانشکده و تلاش معاونت فرهنگی دانشجویی انتخابات شورا در اردیبهشت ماه ۹۳ برگزار شد، اعضای آن توسط دانشجویان دانشکده انتخاب شدند و فعالیت خود را برای یک سال تحصیلی شروع کردند. در واقع شورای صنفی تنها تشکل دانشجویی می‌باشد که بر اساس رای همه‌ی دانشجویان انتخاب و بدون شورای عمومی، انتخابات آن در سطح دانشکده برگزار می‌شود.

امیدوارم در سال تحصیلی پیش رو با کمک همه دانشجویان، شرایط را برای تحقق وعده‌هایمان در زمان انتخابات مهیا کنیم.

اتکای فضای فعالیت در دانشگاه امکان‌پذیر و تجربه است. به دلیل این که فضای فعالیت دانشگاهی، فضایی در میانه‌ی راه حرفه‌ای شدن است و دانشجویان از دنیای آماتور مدرسه جدا شده‌اند و پا در مسیر کسب تجربه و حرفه‌ای شدن گذاشته‌اند، می‌توانند فعالیت در جامعه مدنی را در دانشگاه تجربه کنند. به بیان دیگر حضور در عرصه فعالیت فرهنگی دانشگاه، آمادگی ذهنی و تجربی دانشجویان را برای پذیرش مسئولیت در عرصه اجتماعی بالا می‌برد.

هر چند محدودیت‌هایی برای فعالیت در دانشگاه وجود داشته و دارد، اما شور و

انسان دانشگاهی باید ابعاد دیگری به جز علم در معنای آکادمیک و کلاسیک را تجربه کند.

انگیزه جوانی توان غلبه بر این محدودیت‌ها را دارد و دانشجوی می‌تواند با انگیزه اجتماعی شدن این محدودیت‌ها را فراموش کند و از امکان موجود استفاده کند، تا ایده‌های خود را بروز دهد. فعالیت فرهنگی در دانشگاه در سطوح و حوزه‌های مختلفی قابل پیگیری است. فعالیت نواندیشانه و انتقادی در حوزه‌های علوم انسانی مثل فلسفه، تاریخ، جامعه‌شناسی و حتی علوم سیاسی، پرداختن به ادبیات، رمان، شعر و... انجام فعالیت‌های هنری مانند سینما، تئاتر، هنرهای تجسمی، موسیقی، عکاسی و... که ابعاد قابل توجهی از کار فرهنگی هستند، در عرصه دانشگاهی نیز پی‌گیری می‌شوند. ابزارهای مختلفی برای پرداختن به ایده‌های فرهنگی در دانشگاه است. برخی از دانشجویان که علاقه‌مند به انجام کارهای جمعی در قالب تشکیلاتی هستند، یا در تشکل‌های موجود در دانشگاه عضو می‌شوند و یا به همراه دوستان و هم‌فکران‌شان اقدام به تأسیس تشکل دانشجویی می‌کنند و توانایی‌های خود را در کارهای تشکیلاتی نشان می‌دهند. حضور در تشکل دانشجویی و قرار گرفتن در فعالیت‌های ساختاریافته و جمعی، تجربه ارزشمندی است که بخشی از دانشجویان آن را به دست می‌آورند. انتخاب

گفتن و نوشتن از فرهنگ امر ساده‌ای به نظر می‌رسد، اما وقتی قرار باشد تعریفی جامع و کامل از فرهنگ ارائه کنیم، قطعاً با مشکلات زیادی روبرو خواهیم شد. چه بسا در ذهن تعریفی دقیق داشته باشیم اما توان و جسارت تبدیل این تعریف به حالت عینی و بیان آن اندکی سخت باشد. به اختصار و بر اساس رویکردمان در این‌جا فرهنگ را کلیت پیچیده‌ای می‌دانیم که شامل دانش‌ها، هنر، اخلاقیات، قوانین، آداب و رسوم و تمام انواع دیگر توانایی‌ها و عاداتی است که آدمی به عنوان عضو جامعه کسب می‌کند.

دانشگاه، عرصه‌ای برای فعالیت‌های فرهنگی

بعد از ارائه تعریفی از فرهنگ نیاز است تا شناختی هر چند گذرا نسبت به دانشگاه و محیط آن نیز پیدا کنیم. دانشگاه عرصه‌ی تقابل گفتمان‌های علمی و فضایی برای علم‌آموزی است. به ساده‌ترین تعریف، دانشگاه را می‌توان عرصه‌ی تقابل اندیشه‌ها به منظور ارتقای سطح دانش برای دانشجویان و اساتید دانست. حال که قرار است در این محیط تقابل اندیشه‌ها شکل بگیرد، نیاز است تا انسان دانشگاهی ابعاد دیگری به جز علم در معنای آکادمیک و کلاسیک را تجربه کند تا در این محیط، هم اندیشه قوام آید و هم زندگی جریان یابد. انسان دانشگاهی یا همان دانشجو لازم است تا از محیطی که در آن قرار دارد به واسطه‌ی شرایط استفاده کند تا در ارتقای سطح اخلاق دموکراتیک و گسترش سطوح فرهنگی سهمی در جامعه داشته باشد.

دانشجو به دلیل حضور در شرایط سنی جوانی و دوری از تفکر منفعت‌طلبانه و اقتصادی دارای ویژگی‌هایی مثل صداقت، صراحت، آرمان‌خواهی، نیاز به بالندگی، تلاش‌گری و... است. دانشجوی فعال در عرصه‌ی دانشگاه نیز فارغ از نگاه‌های اعتقادی دارای تعلق ملی، روح عدالت‌طلبی، مردم‌گرایی، آزادی‌خواهی و توان مبارزه برای رسیدن به آرمان‌ها است. این ویژگی‌ها که در اغلب دانشجویان وجود دارد وقتی در فضای دانشگاه به کار گرفته شود و عرصه‌ی فرهنگی را به جریان بیندازد، سبب ایجاد شادابی و نشاط در دانشگاه می‌شود.

دانشگاه عرصه‌ای را فراهم می‌آورد که از آن می‌توان برای انجام فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی استفاده کرد. از مؤلفه‌های قابل